

Foreningen Musikkk fra livets begynnelse

**Adr: Sandvigå 27,
4007 Stavanger,
tlf: 51 84 66 55,
fax: 51 84 66 50,
[www.musikkfralivets
begynnelse.no](http://www.musikkfralivetsbegynnelse.no)**

Velkommen

som deltaker i musikkgruppe!

Sang og musikk engasjerer hele mennesket, store som små. Vi har alle evne til å synge, leke og bevege oss til musikk. Mennesker fra ulike kulturer over hele jordkloden har gjennom generasjoner nyttet sang og musikk i hverdag og fest.

Det å kunne delta og engasjere seg i musikkopplevelser, skaper rom for meningsfulle øyeblikk i samværet mellom mennesker. Mor, far eller andre nære omorgspersoner sin stemme og kropp i rytmisk aktivitet, sang og lek, skaper trygghet og glede for små barn.

For barnet er musikk et viktig kommunikasjonsmiddel. Før vi lærer å snakke, uttrykker vi oss ved hjelp av musikkens språk. Vi voksne må arbeide mer bevisst for å bruke stemmens nyanser og kroppens muligheter til å uttrykke oss slik barn så selvfølgelig gjør.

Foreningen Musikk fra livets begynnelse ønsker å stimulere til at dagens barn og voksne får et aktivt forhold til levende sang- og musikktradisjoner. Ved å opprette musikkgrupper for foreldre og barn, kan vi være pådrivere og inspirasjonskilde for bruk av levende sang og musikk i samværet mellom liten og stor. Foreldre som deltar i musikkgrupper blir minnet på sanger de en gang kunne. Samtidig får de muligheten

til å lære seg nye sanger og leker som kan brukes i samvær med barna hjemme.

Å treffe andre voksne med barn på samme alder er verdifullt for foreldre. Gode samværsstunder med andre voksne og barn er en viktig side ved det å delta i musikkgrupper. Barn er sosiale individer fra de er svært små. De oppdager hverandre og setter raskt pris på det sosiale fellesskapet i musikkgruppens trygge rammer.

I dag finnes det tilbud om musikkgrupper for foreldre og barn over hele landet. Mange tusen voksne og barn deltar i slike grupper. De kommer for å synge og leke med musikk og for å treffe andre deltakere i et sosialt og hyggelig miljø. Tilbudet gis til barn fra nyfødtalder og føres på enkelte steder helt fram til skolestart.

I dette heftet finner du eksempler på regler og sanger som nyttes i musikkgrupper for foreldre og barn. Kanskje du kjenner igjen noen fra egen barndom?

På våre nettsider finner du landsoversikt over musikkgrupper for foreldre og barn:
www.musikkfralivetsbegynnelse.no

Kontaktinfo siste side. Ta gjerne kontakt med oss!

Foto: Kaja Wibe Fiksdal

Syng

Foto: Eddie Andresen

med den stemmen du har

Voksne har ofte dårlig selvtillit i forhold til musikken. Den perfekte lyden som strømmer mot oss fra radioer og musikkspillere har lite til felles med hva hver og en av oss kan prestere ved egen stemmekvalitet og musikalske evner. Men foreldrenes musikalske utfoldelse er svært viktig for barnet – uansett om vi synes vi er ”flinke” i musikk eller ikke. For barnet har du som forelder den vakreste stemmen i verden!

Hvordan bli **trygg** i stemmen

Som voksen kan det være utfordrende å bruke stemmen til mer enn vanlig snakkekom-

munikasjon. Særlig hvis man ikke er vant med å synge fra man var barn og aldri har sunget i kor eller hevet stemmen i større forsamlinger. Mange har det slik. Men når vi får barn, har vi en god anledning og gode grunner til å børste støv av stemmen og ta i bruk dette fantastiske instrumentet som finnes i hvert eneste menneske. Alle som kan snakke, kan synge, men dersom stemmen kun brukes til å snakke med, vil den gjerne høres litt rusten ut når de første tonene synges ut. Det er ikke så mye som skal til for å få en stemme som lystrer.

Tiri Bergesen Schei i ”Den aller første sang”

Sulla meg litt, du mamma mi...

Av Kari Holdhus.
Fra Spebarnsboken 2000

*Den fyrste song eg høyra fekk
Var mor sin song ved vogga
Dei mjuke ord til hjarta gjekk
Dei kunne gråten stogga*

Mors puls, bevegelsene i kroppen, stemmene utenfor som stiger og synker. Fars bass, mors alt. Søskenenes lyse låter. Og gjennom det hele pulsen som slår. Slik er det kanskje å være foster. Når barnet ditt er født, har det allerede bak seg et liv i rytme og lyd. Stemmen din er kjent, kjær og trygg, det samme er stemmene til far og søsken. Fra 24. – 25. svangerskapsuke er hørselen godt utviklet.

Når vi blir født, blir alt forandret. Hele miljøet rives opp, vi forlater noe vi aldri skal komme tilbake til. Kanskje blir vi redde og frustrerte, skriker og får "vondt i magen"? Da holder mor eller far oss tett inntil seg, bysset og synger stille. Og vi hører pulsen og stemmen igjen. Det som var så trygt den gang vi lå der inne.

**Den fyrste song eg høyra fekk
Var mor sin song ved vogga
Dei mjuke ord til hjarta gjekk
Dei kunne gråten stogga**
(Per Sivle)

Fra et eller annet sted langt bak i barndommen din husker du en stemme som bysset deg i søvn, at noen tok deg på fanget, lekte klappeleker og sa fram små dikt. Din personlige musikkhistorie begynner an-

tagelig med at en eller flere nære voksne har lekt og sunget med deg. Mange av sangene som blir brukt den dag i dag er overlevert gjennom generasjoner og har stor musikalsk verdi. Overalt på kloden og under de vanskeligste omstendigheter synger voksne for små barn.

Ungen prater
Kanskje har du lagt merke til at ungen din "prater" med en gang den kommer til verden. Til å begynne med er det ikke så mange som ser disse små signalene bortsett fra mor og far, men etter hvert blir det tydeligere og tydeligere at "her er jeg, jeg vil være med, jeg vil ha det gøy".. Og her er det bare å gi seg over! Du trenger ikke å tenke mye for å gi respons på ungens søking etter kontakt, stort sett går det automatisk. Pludre, leke, danse, tulle, le, tittei og bø, alt sammen er en naturlig del av barnets viktige utvikling de første leveårene.

Et seriøst prosjekt?
Musikk med barn. Det høres så voldsomt ut. Så seriøst liksom. Ja, man kan kanskje si at det er et seriøst prosjekt, fordi det er viktig. Men vanskelig er det ikke. Og farlig er det i hvertfall ikke. For du må huske en ting når du hoier, synger, piper, hvisker eller hva du enn gjør sammen med ungen din, at det er det fantastiske i samværet som er viktig. Sammen skaper dere et MØTE der dere ser hverandre og snakker med hverandre, gjerne på indianerspråket eller kroppsspråket eller et annet hemmelig språk dere har.

Men musikk er jo så vanskelig, sier du kanskje. Husk at ungen aldri har vært på en konsert, han har aldri hørt Pavarotti synge. Ikke noe barn kvalitetsvurderer ut fra hva som er gjengs oppfatning av "reint" og "falskt" eller "pent" og "styt". Barnet vet om din stemme, har kjent din puls. Den betyr tryggheten. Dessuten er menneskestemmen like unik som finger-

Foto: To

Foto: Tordis Marie Espeland

avtrykket. Din stemme er det bare én av i hele verden. Den er et uttrykk, et avtrykk av deg selv. For ungen er engasjementet fra deg en kvalitet i seg sjøl. Denne kvaliteten vi snakker om her ligger nok litt "på siden" av det blankpolerte musikkuttrykket vi daglig omgir oss med gjennom radio, TV, CD eller på konsert. Når foreldre eller omsorgspersoner synger med barn, har dette helt andre kvaliteter enn når vi setter oss i konsertsalene for å lytte til musikk på høyt kunstnerisk og teknisk nivå. Begge deler er bra. Men det ene skal ikke utelukke det andre. Når det gjelder barnet, så er han eller hun klar for

det meste. Men vær klar over at barnet ikke er født ferdig musikalsk utviklet. Når han eller hun prøver på sine første små sanger og rytmer, så ikke bli fortvilet om det ikke låter klokkerent. Barns sangstadier går fra lallesang til "kontursang" (følger tonene i riktig retning oppover og nedover, men treffer ikke helt) før det etter hvert begynner å synge rent. Men som med den voksnes uttrykk er det ikke den perfekte prestasjon som skal stå i sentrum, det er samværet dere i mellom. Så husk å respektere barnets musikalske uttrykk og dine egne som verdifulle!

Sulla meg litt

Norsk folketone

Sul - la meg litt, du mam - ma mi,
skal du få snor til trøy - a di.
Vil du ha gu - le? Vil du ha blå?
Vil du ha blan - ke, skal du det få
på trøy - a di, du mam - ma mi.

Sulla meg litt,
du mamma mi,
skal du få snor til trøya di.
Vil du ha gule?
Vil du ha blå?
Vil du ha blanke, skal du det få
på trøya di,
du mamma mi

Tetill tåtill Norsk regle

Tetill
tåtill
tillerot
negelfru
og store
gubben hesten.

Samme leken.

Sko min fole, sko min hest Norsk regle

Norsk regle

Sko min fole, sko min hest
hvilken tå sitter aller best?
Den
eller den
eller den
eller den?
Nei!
Den tåa sitter aller best.

Lek:

Hesten skoes med lette slag under foten.
Undersøk tærne en for en om de sitter fast.
Spenningen stiger på et langt "nei" før
storetåa får sin klem.
Husk andre foten.

Ride ride ranke til møllerens hus Norsk regle

Ride, ride ranke
til møllerens hus.
Der var det ingen hjemme
bare lille kattepus,
som satt bakom veggen
og slikket på leggen.
MJAU, MJAU, sa pusen.

Lek:
Barnet rider frem til siste linje.
Her gnir den voksne sin nese
mot barnets kinn og sier et
innsmigrende 'mjau, mjau'.

Ro, ro til fiskeskjær

Folketone

Ro, ro til fis - ke-skjær! Man - ge fis - ker får vi der!
En til far og en til mor,
en til søs - ter, en til bror
og to til den som fis - ken fikk,
og det var lil - le Fre - de - rik!

Ro ro til fiskeskjær!
Mange fisker får vi der!
En til far og en til mor,
en til søster, en til bror
og to til den som fisken fikk
og det var lille Frederik!

Ro ro til fiskeskjær!
Hva slags fisker får vi der?
Laksen fet og flyndra bred,
torsken grå og silda små
og ålen stor og lang som så
og ålen stor og lang som så!

Lek:
Barnet sitter på fanget med ryggen til
den voksne og godt felles "tak i årene".
Rolige robevegelser til sangen.
Etter siste vers vises ålens lengde.

Med litt større barn kan vi sitte på gulv
overfor hverandre
og legge hele kroppen i åretakene.

Europas eldste familiebilde

Går man tur på det store helleristningsfeltet i Alta er det vanskelig å få øye på motivet blant tusener andre. Får man derimot hjelp av museets utgivelse "Helleristninger i Alta", blir det straks noe enklere. Fra Knut Helskogs beskrivelse av det aktuelle feltet siteres:

"Blant de "dansende" menneskefigurene er det tre som holder hverandre i hendene, mens de synes å være i bevegelse. Figuren i midten er betraktelig mindre enn de to andre, og det synes nesten som det kan være en familie med et barn".

Feltets helleristninger anslås til å være framstilt 4200-3600 år f.Kr. Opphavsmannen til foreningens logo må altså ha levd for ca. 6000 år siden. Helleristningsområdet i Alta er i dag på World Heritage List, utarbeidet av UNESCO.

Foreningen Musikk fra livets begynnelse

Foreningen Musikk fra livets begynnelse er en landsomfattende organisasjon med ca. 550 medlemmer (2005). De fleste er fagfolk som arbeider med små barn, men også en del foreldre er med for å støtte formålet og få del i den innsikt og kompetanse foreningen etter hvert har opparbeidet.

Foreningen Musikk fra livets begynnelse skal:

- virke til at barn skal få et aktivt og positivt forhold til levende musikk
- inspirere til opprettelse av musikkgrupper for barns og foreldre
- organisere lederkurs for slik virksomhet
- spre kjennskap til musikkens betydning som kommunikasjonsmiddel fra livets begynnelse

Medlemskap

Kontingent kr. 350 / år
Studenter kr. 200 / år
Institusjoner kr. 450 / år

Foto: Tordis Marie Espeland

Foreningen Musikk fra livets begynnelse - Sandvigå 27 - 4007 Stavanger
tlf 51 84 66 55 - fax 51 84 66 50 - musikk.fra.livets.begynnelse@musikk.no

www.musikkfralivetsbegynnelse.no